

Reglement burgerlijke stand gemeente Meierijstad 2020

Het college van de gemeente Meierijstad;
Overwegende, dat de gemeenteraad heeft besloten de bevoegdheid als bedoeld in artikel 147, tweede lid, juncto artikel 108, eerste lid van de Gemeentewet tot het aanwijzen van een gemeentehuis, als bedoeld in artikel 1: 63 van het Burgerlijk Wetboek te delegeren aan hun college;
Gelet op het bepaalde in artikelen 1:16, tot en met 1:16d van het Burgerlijk Wetboek en de artikelen 1 tot en met 5 van het Besluit burgerlijke stand 1994:

Besluit:

Vast te stellen het:

Reglement houdende bepalingen ten aanzien van ambtenaren van de burgerlijke stand, de buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand, de openstelling van het bureau van de burgerlijke stand en de locaties waar de werkzaamheden van de burgerlijke stand worden verricht (Reglement burgerlijke stand Gemeente Meierijstad 2020).

Artikel 1 Begripsbepalingen

Het reglement verstaat onder:

- a. wet: Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
- b. het besluit: Besluit burgerlijke stand 1994;
- c. ambtenaar van de burgerlijke stand: de ambtenaar in dienst van de gemeente of van een andere gemeente als zodanig aangewezen door het college (artikel 1:16, lid 2 Burgerlijk Wetboek);
- d. buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand: een persoon die als zodanig is aangewezen door het college dan wel in incidentele gevallen is aangewezen door een door het college gemandateerde ambtenaar (artikel 1:16, lid 3 Burgerlijk wetboek);
- e. gemeentehuis: alle gebouwen en de daaraan verbonden omsloten (buiten)ruimten die bij besluit van of namens het college van burgemeester en wethouders als zodanig zijn aangewezen;
- f. rechtsfeit: onder het begrip rechtsfeit wordt in dit reglement verstaan: een huwelijk, een geregistreerd partnerschap of een omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk.

Artikel 2 Aanwijzing van de ambtenaar van de burgerlijke stand en buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand wordt door het college aangewezen. Een aanwijzing kan voor een bepaalde tijdsduur geschieden. De aanwijzing eindigt van rechtswege met ingang van de datum waarop de uitoefening van de functie van ambtenaar van de burgerlijke stand of buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand eindigt;
2. De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand wordt door of namens het college aangewezen. Een aanwijzing kan voor een bepaalde tijdsduur geschieden. De aanwijzing eindigt van rechtswege met ingang van de datum waarop de uitoefening van de functie van ambtenaar van de burgerlijke stand of buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand eindigt;
3. Raadsleden kunnen maximaal voor de periode dat zij raadslid zijn van de gemeente Meierijstad tot buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand worden aangewezen;
4. Burgemeester en wethouders kunnen maximaal voor de periode dat zij hun functie als burgemeester of wethouder van de gemeente Meierijstad vervullen, tot buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand worden aangewezen;
5. De aanwijzing van een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand voor de totstandkoming van één enkel rechtsfeit in de gemeente Meierijstad kan plaatsvinden. Het bruidspaar of de partners dienen daartoe een schriftelijk of digitaal verzoek in met vermelding van de persoonsgegevens van de betrokken persoon die zij als buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand wensen. Het verzoek vermeldt verder de namen en het adres van het bruidspaar of de partners, de dag, het tijdstip en het adres van de beoogde locatie en wordt uiterlijk twaalf weken vóór de totstandkoming van het rechtsfeit ingediend bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Meierijstad.
6. Een verzoek als bedoeld in het voorgaande lid kan niet worden ingediend in geval het betreft een spoed-, spreekkamer-, bijzonder huis- of kosteloos rechtsfeit.

Artikel 3 Locatie

1. Onverminderd hetgeen daarover in de wet is bepaald, verrichten de ambtenaren van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand hun wettelijke taken in het gemeentehuis;

2. Het college wijst ten behoeve van de totstandkoming van een rechtsfeit, locaties aan als gemeentehuis met een daarvoor permanente bestemming;
3. Andere locaties binnen de gemeente kunnen ten behoeve van de totstandkoming van een rechtsfeit op verzoek door of namens het college worden aangewezen als gemeentehuis voor het voltrekken van één enkel rechtsfeit;
4. Een locatie, als bedoeld in het vorige lid die binnen één kalenderjaar ten minste 10 maal als gemeentehuis is aangewezen voor het voltrekken van één enkel rechtsfeit, kan door of namens het college worden aangewezen als permanente locatie.

Artikel 4 Verzoek aanwijzing andere locatie

1. Aanwijzing van een locatie tot gemeentehuis voor eenmalig gebruik kan geschieden op verzoek van de direct betrokkenen. Dit verzoek dient uiterlijk zes weken vóór de totstandkoming van het rechtsfeit schriftelijk of digitaal te worden ingediend bij de ambtenaar van de burgerlijke stand, onder vermelding van de namen en het adres van het bruidspaar of de partners, de dag, het tijdstip en het adres van de locatie.
2. De termijn van zes weken zoals genoemd in het vorige lid kan, indien daar gewichtige redenen voor zijn, met inachtneming van de wet, worden verkort. De beslissing daarover ligt bij de ambtenaar van de burgerlijke stand.

Artikel 5 Eisen te stellen aan andere locatie als gemeentehuis

1. Als locatie, bedoeld in artikel 3, derde lid kunnen alleen worden aangewezen:
 - a. gebouwen, waarvan de ligging is gerelateerd aan een formeel adres en waarvan het geheel geen strijd oplevert met de openbare orde of de goede zeden;
 - b. gebouwen zoals onder a bedoeld, die voor de duur van de plechtigheid op eenvoudige wijze en openbaar toegankelijk zijn, en;
 - c. gebouwen zoals bedoeld onder a, die - mede gelet op de aanwezigheid van het aantal bruiloftsgasten - voldoen aan de bouwtechnische veiligheidseisen zoals onder meer gesteld door de brandweer.
2. De ruimte van de aan te wijzen locatie dient naar behoren te zijn ingericht. Hieronder wordt ten minste verstaan:
 - a. de aanwezigheid van tafel en stoelen;
 - b. voldoende verlichting van de ceremonieruimte;
 - c. de aanwezigheid van een aparte ruimte voor de ambtenaar om zich om te kleden;
 - d. aanwijzing van een locatie tot gemeentehuis leidt niet tot enige gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de inrichting, aankleding en verzorging van de locatie, noch voor schade aan derden;
3. De beheerder/eigenaar van de locatie stelt de locatie voor éénmalig gebruik voor de duur van de totstandkoming van het rechtsfeit om niet ter beschikking aan de gemeente. De wijze van gebruik tijdens de totstandkoming van het rechtsfeit wordt bepaald door de (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand.
4. Het niet voldoen aan het gestelde in artikel 1 en 2 kan een reden zijn om het rechtsfeit niet op de overeengekomen tijd en locatie tot stand te laten komen.

Artikel 6 Leiding

De leidinggevende van het werkatelier burgerzaken is belast met de leiding en draagt zorg voor de verdeling van de werkzaamheden van de ambtenaren van de burgerlijke stand en van de buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand.

Artikel 7 Openstelling

1. Het bureau van de burgerlijke stand is geopend op maandag tot en met vrijdag tijdens de uren waarin de hoofdvestiging en/of de nevenvestiging voor het publiek is/zijn geopend. Dit geldt voor zover deze dagen geen algemeen erkende of daarmee gelijkgestelde feestdagen zijn in de zin van artikel 3, lid 1 van de Algemene termijnenwet, of overige, door het college dan wel de bevoegde themadirecteur aan te wijzen dagen en uren. In bijzondere gevallen kan het college of de themadirecteur besluiten de openingstijden te beperken; Onverminderd de bepalingen van de wet, dit reglement en de geldende overeenkomsten, kan de totstandkoming van een rechtsfeit op ieder tijdstip van de week plaatsvinden, met uitzondering van:
 - a. Officiële feestdagen en de dagen genoemd in artikel 3, lid 1, van de Algemene termijnenwet, of
 - b. als die mogelijkheid al door andere belanghebbenden is vastgelegd, of

- c. als ander belangen waaronder het belang van de gemeentelijke organisatie begrepen, voorrang geniet.
2. Een verzoek om vastlegging van een datum en tijdstip wordt ook afgewezen indien er voor het moment waarop het verzoek is gericht, geen locatie is aangewezen als gemeentehuis of indien aanwijzing van een gewenste locatie redelijkerwijs niet mogelijk is of indien er geen (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand beschikbaar is;
3. De totstandkoming van een rechtsfeit zonder ceremonie vindt plaats op maandag t/m donderdag tussen 10.00 uur en 16.00 uur in het gemeentehuis van Meierijstad (Veghel), in Kasteel Raadhuis Dommelrode (Sint-Oedenrode) of in 't Spectrum (Schijndel). Deze plechtigheid is beperkt tot het uitspreken van het jawoord en het voorlezen en ondertekenen van de akte in de aanwezigheid van maximaal 10 personen.
4. Kosteloze totstandkoming van een rechtsfeit vindt plaats op dinsdag om 9.00 uur of om 9.30 uur in het gemeentehuis van Meierijstad, Stadhuisplein 1 in Veghel. Deze plechtigheid is beperkt tot het uitspreken van het jawoord en het voorlezen en ondertekenen van de akte in aanwezigheid van het bruidspaar en de getuigen (maximaal 4 getuigen).
5. In de tijd dat de hoofdvestiging en/of nevenvestiging voor het publiek is geopend, vinden de werkzaamheden van de ambtenaar van de burgerlijke stand plaats op afspraak. Belanghebbenden kunnen hiervoor schriftelijk, digitaal of door middel van telefonische vastlegging afspraken maken. Belanghebbenden die de afspraak niet tijdig nakomen, dienen een nieuwe afspraak te maken.
6. Persoonlijke aangiften (verklaringen) van huwelijk of geregistreerd partnerschap vinden niet plaats op een avondopenstelling.
7. Op tijdig verzoek van een belanghebbende, gedaan aan het college dan wel aan de leidinggevende van het werkatelier burgerzaken, zal het bureau waar de ambtenaar van de burgerlijke stand zijn werkzaamheden uitoefent, worden geopend op zaterdag, zondag of op andere dagen dat het bureau is gesloten, indien de belanghebbende genoegzaam aantoont dat met de te verrichten werkzaamheden niet kan worden gewacht tot de eerstvolgende reguliere openstelling van het bureau;
8. In bijzondere gevallen kan het college of de themadirecteur besluiten tot afwijking van deze openingstijden.

Artikel 8 Vergoeding buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand

1. De vergoeding van regulier aangewezen buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand vindt, voor zover er geen sprake is van een uitzondering, waaronder begrepen honoraire ambtenaren, plaats op basis van een arbeidsovereenkomst;
2. Ten aanzien van buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand, anders dan in het eerste lid genoemde reguliere buitengewoon ambtenaren, geldt dat een door het college of door een gemandateerde ambtenaar voor de totstandkoming van het rechtsfeit aangewezen buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand, geen recht heeft op vergoeding van gemeentewege;
3. Vóór de totstandkoming van een rechtsfeit dienen de leges te worden voldaan conform de Legesverordening. Dit geldt ook indien aanstaande partners een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand zelf voordragen om te worden aangewezen voor de voltrekking van het rechtsfeit.

Artikel 9 Slotbepalingen

1. Dit reglement kan worden aangehaald als Reglement burgerlijke stand gemeente Meierijstad 2020;
2. Dit reglement treedt in werking op de eerste dag na die van de bekendmaking en werkt terug tot 1 januari 2020;
3. Het Reglement burgerlijke stand gemeente Meierijstad 2017 vervalt met ingang van de dag van inwerkingtreding van dit reglement.

Aldus besloten op 4 februari 2020.

Het college van burgemeester en wethouders voornoemd,

De secretaris,

drs. M.G.C. Wilms-Wils RA,

De burgemeester,

C.H.C. van Rooij

Toelichting

Toelichting op het reglement burgerlijke stand gemeente Meerijstad 2020

Inleiding

Het reglement burgerlijke stand heeft betrekking op de openingstijden van het bureau van de burgerlijke stand en de momenten om een huwelijk te sluiten of een partnerschap te registreren dan wel om een geregistreerd partnerschap om te zetten in een huwelijk, het gebruik van locaties tot gemeentehuis speciaal voor het sluiten van huwelijken en het registreren van partnerschappen of het omzetten van een partnerschap in een huwelijk. In het reglement is als begrip voor de term huwelijk, geregistreerd partnerschap of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk gekozen voor "rechtsfeit". Daarmee wordt de veelvuldige herhaling in de uitgebreide tekst voorkomen. Op verzoek van het bruidspaar of van partijen die hun partnerschap willen registreren dan wel hun geregistreerd partnerschap willen omzetten in de rechtsvorm huwelijk, kan plaatsvinden op een eigen locatie als voldaan wordt aan de voorwaarden genoemd in artikel 4. Voorts geeft het reglement bepalingen ten aanzien van de aanwijzing en werkzaamheden van ambtenaren van de burgerlijke stand en buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand. Aanwijzing van ambtenaren van de burgerlijke stand is in handen gelegd van burgemeester en wethouders (artikel 16, Boek 1 Burgerlijk Wetboek). Tevens zijn burgemeester en wethouders het aangewezen orgaan dat regelend optreedt ten aanzien van het bureau en de ambtenaren van de burgerlijke stand. De ambtenaar van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand blijven op grond van de wet zelfstandig verantwoordelijk voor de inhoud van hun werkzaamheden. De wet bepaalt voorts dat burgemeester en wethouders een reglement burgerlijke stand dienen vast te stellen.

Artikel 1. Begripsbepaling

Dit artikel beschrijft de basisbegrippen uit het reglement. Met name wordt het onderscheid tussen de ambtenaar van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand expliciet gemaakt (artikel 16, Boek 1 Burgerlijk Wetboek).

Artikel 2. Aanwijzing van de ambtenaar van de burgerlijke stand en buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand

In dit artikel wordt aangegeven voor welke periode ambtenaren van de burgerlijke stand of buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand kunnen worden aangewezen. Ook kunnen derden, op verzoek van het bruidspaar of de geregistreerde partners, voor de voltrekking van één enkel rechtsfeit tot buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand worden aangewezen. De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand aangewezen voor de voltrekking van een enkel rechtsfeit in de zin van artikel 2 lid 6 van dit reglement, wordt geassisteerd door een (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand in dienst van de gemeente.

Artikel 3 Locatie

Dit artikel geeft aan waar de ambtenaren van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand wettelijk hun taken dienen uit te oefenen. Een gemeentehuis waarin de totstandkoming van een rechtsfeit plaatsvindt, moet een bestendig karakter dragen. Bijvoorbeeld het huwen in een tuin van een (land)huis is algemeen toegestaan. Echter is het tot stand komen van een rechtsfeit op de openbare weg, in een bos, park of in het veld niet toegestaan. Het kan immers niet als trouwlocatie dienen omdat het geen formeel adres betreft. Daarbij gaat het om het tot stand komen van het rechtsfeit en niet om de ceremonie die daarbij doorgaans plaatsvindt. Voorts geeft artikel 3 aan dat een locatie als trouwlocatie kan dienen voor één enkele plechtigheid. Dat betekent wél dat, indien een formele plechtigheid op de dag waarop het aanwijzingsbesluit doelt, niet door kan gaan of doorgaat, de aanwijzing van de locatie als gemeentehuis vervalt. Er zal dan een nieuwe afspraak moeten worden gemaakt en een nieuwe overeenkomst moeten worden gesloten.

Artikel 4 Verzoek aanwijzing andere locatie

Een rechtsfeit kan in principe slechts plaatsvinden in een gemeentehuis. Uitzonderingen daarop zijn wettelijk geregeld (bijvoorbeeld de dreiging dat één van de partners komt te overlijden, biedt de mogelijkheid om ook in een ziekenhuis het huwelijk te voltrekken of het partnerschap te registreren). Een locatie dient als trouwlocatie indien de locatie voldoet aan de eisen van veiligheid. De locatiebeheerder/eigenaar is verantwoordelijk voor de veiligheid. Deze verantwoordelijkheid kan niet worden afgewenteld op de gemeente vanwege het enkele feit dat de gemeente het gebruik van de locatie als trouwlocatie toestaat.

Bij veiligheid moet in casu worden gedacht aan een veilige bouwconstructie, maar ook aan brandveiligheid en goede toegangs- en vluchtwegen. Deze eisen dienen te worden gezien in het licht van het aantal bruidsgasten en de samenstelling van de groep met bijvoorbeeld de aanwezigheid van kinderen, ouderen van dagen, rolstoelgebruikers etc. De totstandkoming van een rechtsfeit moet volgens de wet openbaar bijgewoond kunnen worden. Dat betekent dat iedereen die dat wil in principe de plechtigheid moet kunnen bijwonen. Omdat de openbaarheid tot praktische problemen kan leiden doordat onvoorzien veel personen de plechtigheid willen bijwonen of indien bezoekers mogelijk de openbare orde verstoren, kan de ambtenaar van de burgerlijke stand of de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand bepalen wie tot de plechtigheid wordt toegelaten. Een trouwlocatie mag niet in strijd zijn met de openbare orde, goede zeden en wat maatschappelijk aanvaardbaar is. Men kan dan denken aan een lijkenhuis op een kerkhof om daar middernachtelijk een huwelijk te voltrekken. Daarbij moet ook de openbaarheid in acht worden genomen.

Gebouwen of instellingen die een religieuze functie hebben kunnen aangewezen worden als trouwlocatie als het niet in strijd is met artikel 68 Boek 1 Burgerlijk Wetboek ("geen godsdienstige plechtigheden zullen mogen plaats hebben, voordat de partijen aan de bedienaar van de eredienst, zullen hebben doen blijken, dat het huwelijk ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand is voltrokken"). Om logistieke en organisatorische redenen dient het gebruik van een locatie als éénmalige trouwlocatie in relatie tot de afspraak om de totstandkoming van een rechtsfeit te regelen, tijdig (ten minste zes weken) vóór de datum schriftelijk te worden geregeld. In uitzonderlijke gevallen kan van de termijn worden afgeweken.

Artikel 5 Eisen te stellen aan andere locatie als gemeentehuis

Aan het gebruik van een locatie als trouwlocatie dient aan alle vereisten voor het aangaan van het rechtsfeit te zijn voldaan. De beoordeling ligt bij de ambtenaar van de burgerlijke stand omdat deze persoon het best inzicht heeft in de situatie. De gemeente heeft geen enkele verantwoordelijkheid voor eventuele schade of kosten die worden gemaakt vanwege het enkele feit dat de gemeente toestaat de locatie als trouwlocatie te gebruiken. De gemeente is ook niet verantwoordelijk voor de (kwaliteit, schade, schoonmaak of diefstal van de) inrichting van de locatie. Daarbij moet ook worden gedacht aan het strooien met rijst of bloemen en de aansprakelijkheidsvraag voor de gevolgen ervan als letselschade. Dat neemt echter niet weg dat de ambtenaar of buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand het formele gedeelte van de ceremonie naar eigen inzicht moet kunnen inrichten.

Artikel 6 leiding

De verdeling van de werkzaamheden van de ambtenaren van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand is in handen gelegd van het college. Zij wijzen ingevolge artikel 2 van het Besluit burgerlijke stand 1994 de persoon aan die is belast met de leiding. Om praktische redenen en om adequaat te kunnen reageren op veranderingen, is de leidinggevende van het werkatelier burgerzaken aangewezen om de verdeling van de dagelijkse werkzaamheden van de burgerlijke stand te regelen.

Artikel 7 Openstelling

In dit artikel wordt bepaald wanneer het bureau van de burgerlijke stand is geopend (een en ander is gebaseerd op het gestelde in artikel 16c, Boek 1 Burgerlijk Wetboek). Het artikel geeft naast een bepaling voor de reguliere dagelijkse openingstijden mogelijkheden weer om het bureau op buitengewone tijden open te stellen of om de openstelling juist te beperken. De aanwijzing geschiedt door het college of door de thema directeur. Dit geldt ook voor de tijdstippen waarop rechtsfeiten plaatsvinden. De werkzaamheden van de burgerlijke stand vinden ook plaats op afspraak. De afspraakmomenten vinden binnen de reguliere openingstijden plaats en hoeven daarom geen aparte regeling.

De dagen genoemd in artikel 3, lid 3 van de Algemene termijnenwet (aan een algemeen erkende feestdag gelijkgestelde dag bijvoorbeeld de dag na Hemelvaart) blijven een mogelijkheid voor het tot stand komen van een rechtsfeit. De afspraken voor het gebruik van een locatie als trouwlocatie, het aangaan van een rechtsfeit dient tijdig te worden gemaakt. De oorzaak is gelegen in het feit dat een aantal zaken behoort te worden geregeld die tijd en zorgvuldigheid vergen. Aan het vastleggen van een rechtsfeit ligt een aantal (persoons)gegevens ten grondslag die moeten worden getoetst. In bepaalde gevallen blijken aanstaande partners alsnog bepaalde (internationale) documenten te moeten aanleveren. De identiteit moet vaststaan en de personen moeten ook daadwerkelijk een rechtsfeit tot stand mogen laten komen. Personen dienen voorts wettelijk tijdig vooraf aangifte te doen, waarna een wettelijke wachttermijn van twee weken min een dag in acht moet worden genomen. Daarnaast dient een ambtenaar eventueel te worden aangewezen. Met name de indeling en de beschikbaarheid van (buitengewoon) ambtenaren van de burgerlijke stand vergt tijd vanwege vastgestelde inroostering en hun voorbereiding op het voltrekken van een rechtsfeit. In voorkomende gevallen dient een aanwijzingsbesluit te worden genomen. Tot slot moet duidelijk zijn dat de locatie geschikt is dan wel beschikbaar is (veiligheid, openbaarheid, beschikbaarheid).

Artikel 8 Vergoeding buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand

Het is niet de bedoeling om personen die door partijen zelf worden aangebracht om hun huwelijk te voltrekken of hun partnerschap te laten registreren dan wel om te zetten, te betalen voor hun honoraire diensten. Om duidelijkheid te scheppen in de regeling is het noodzakelijk om dit vast te leggen. De noodzaak tot vastlegging geldt ook voor de vraag of de kosten voor het tot stand komen van een rechtsfeit niet gereduceerd kunnen worden nu partijen zelf een buitengewoon ambtenaar aanbrengen die voorts geen vergoeding krijgt voor zijn of haar diensten. Opgemerkt zij hier dat de leges met betrekking tot de totstandkoming van het rechtsfeit zijn gebaseerd op een totaal aan kosten die zijn oorsprong vindt in (de organisatie van) het totale instituut.

Artikel 9 Slotbepalingen

Dit artikel bepaalt met welke naam het reglement moet worden aangehaald en wanneer het in werking treedt